

Sætningsled

Sætningsled kan bestå af et ord, en gruppe ord eller en sætning. Det er vigtigt at kunne finde de forskellige sætningsled fordi du så kan se hvilke ord og hvilket indhold der hører sammen.

- ! Verballed (udsagnsled) *Drengen spiser
Dommeren har givet 4 point.*
- ! Subjekt (grundled) *Drengen spiser
Den lyshårede pige er højest.*
- ! Direkte objekt (genstandsled) *Drengen spiser bollen
Jeg hader stankelben med vinger.*
- ! Indirekte objekt (hensynsled) *Hun gav sin kæreste nogle gode hovedtelefoner.*
- ! Prædikativ (omsagnsled) *Hun hedder Anna
Cykelstien er smal.*
- ! Adverbial (biled) *I morgen har jeg fødselsdag
Vandet er altid koldt i starten.*

Verballed – sæt bolle under

Verballedet udtrykker en handling. Det er det led du kan sætte *jeg* foran:

- ! *Markus har brækket armen.* (Test: *Jeg har brækket*).
- ! *Asta læser en bog.* (Test: *Jeg læser*).

Dog kan der ikke sættes *jeg* foran verballedet hvis det er bøjet i imperativ (bydeform):

- ! *Læs din bog.*

Subjekt – sæt kryds under

Subjektet er den eller det der udfører den handling som verballedet udtrykker. Du kan finde det ved at spørge med *hvem* eller *hvad*:

- ! *Drengen spiser.* (Test: *Hvem spiser*). Ordet *drengen* er subjekt.

Vær opmærksom på at en ledsætning også kan være subjekt:

- ! *At du altid er så positiv, gør mig virkelig glad.* (Test: *Hvad gør mig virkelig glad*). Ledsætningen *at du altid er så positiv* er subjekt.

Sproghjælp

retskrivning sb., -en, -er, i
sms. retskrivnings-, fx ret-
skrivningssystem.
retslig (el. retlig) adj., -t
retslæge sb.
retslægeråd sb., -et, rets-
lægeråd, bf. pl. -ene.

Dansk Sprognævn

Direkte objekt – sæt trekant under

Det direkte objekt er den eller det der udsættes for den handling som verballeddet udtrykker. Du kan finde det ved at spørge med *hvem* eller *hvad*:

- ! *Han fortalte en historie.* (Test: *Han fortalte hvad*). Ordet *historie* er objekt.
- ! *Han fortalte at han skulle ud at rejse.* (Test: *Han fortalte hvad*). Ledsætningen *at han skulle ud at rejse* er objekt.

Indirekte objekt – sæt firkant under

Det indirekte objekt er den eller det som verbalhandlingen angår, fx den der *får* eller *mister* noget. Du kan finde det ved at spørge med *hvem* eller *hvad*:

- ! *Hun gav den hjemløse 5 kr.* (Test: *Hun gav hvem noget*). *Den hjemløse* er indirekte objekt.

Prædikativ

Prædikativet siger noget om subjektets eller objektets egenskaber. Du finder det ved at spørge hvordan noget er, eller hvad *nogen/noget* hedder:

- ! *Hun lakerer sine negle limegrønne.* (Test: *Hvordan lakerer hun sine negle*). *Limegrønne* er prædikativ.
- ! *Han hedder Viktor.* (Test: *Hvad hedder han*). *Viktor* er prædikativ.

Adverbial

Adverbialer siger ofte noget om hvor og hvornår noget foregår. De kan også sige noget om betingelser, årsager og måden noget foregår på. Find adverbialet ved at spørge med *hvor*-ord, fx *hvorhenne*, *hvornår*, *hvor længe* osv. Ellers er det de ord der er tilbage når du har fundet de andre led, fx *ikke*, *aldrig*.

- ! *Bagefter sprang hun op.* (Test: *Hvornår sprang hun op*). Ordet *bagefter* er adverbial.
- ! *Da han kom løbende ind ad døren, sprang hun op.* Ledsætningen *da han kom løbende ind ad døren* er adverbial.

i HVIS DU VIL VIDE MERE

- Hent "Sproghjælp" som app i App Store og på Google Play
- Find links og læs mere på sproget.dk